

YMPÄRISTÖVASTUOHJELMA

Pesäpalloliiton ympäristövastuuohjelma pyrkii vähentämään lajin ja liiton toimintojen ympäristövaikutuksia sekä edistämään kestävästä kehitystä suomalaisessa urheilussa.

Urheilun ympäristövaikutukset painottuvat Sitran ja Olympiakomitean arvioin mukaan liikenteen ja matkustamisen seurauksiin, joista johtuu yli puolet ympäristövaikutuksista. Ympäristövaikutuksien on tunnistettu syntyvän ennen kaikkea liikenteestä ja matkustamisesta sekä olosuhteista. Lisäksi syntyy vaikutuksia useista pienemmistä toiminnoista, kuten materiaaleista, ruokailuista ja kierrätyksestä.

Pesäpalloliiton ympäristövastuu

Tavoitteena: Vähentää pesäpallotoiminnan ympäristökuormitusta ja edistää luonnonvarojen kestäväää käyttöä kaikkialla, missä lajia harrastetaan ja edistetään.

Toimenpiteet:

- **Liikkumisen vaikutusten vähentäminen:** Suositaan vähäpäästöisiä kuljetustapoja ja kannustetaan joukkoliikenteen käyttöön. Pelit ja harjoitukset järjestetään maantieteellisesti lähemmäksi mahdollisuuksien mukaan. Toimihenkilöiden ja katsojien kimpakyytejä sekä pyöräily- ja kävelymahdollisuuksia tuetaan, mikä näkyy myös viestinnässä. Henkilökunnalle on järjestetty mahdollisuus toteuttaa ympäristövastuullista työmatkustamista työsuhdepolkupyöräedun myötä.
- **Vastuullinen jätehuolto ja resurssien käyttö:** Leiri- ja kilpailutapahtumissa suositaan uusiokäyttöä ja kierrätystä sekä vähennetään kertakäyttöastioita ja -materiaaleja. Kierrätyspisteet varustetaan selkeillä lajitteluohjeilla, ja lajittelupisteisiin osoitetaan lajitteluavustajia.
- **Kestävät hankinnat:** Liitto keskittyy ympäristömerkittyihin ja kestäviin tuotteisiin sekä palveluihin, mukaan lukien vähäpäästöiset urheilutarvikkeet. Liiton hankinnoissa suositaan kotimaisia ja vähäpäästöisiä toimittajia, ja kaikki tilapäiseen käyttöön tarkoitetut tuotteet hankitaan mahdollisuuksien mukaan vuokraamalla.
- **Energia- ja vesitehokkuus:** Leiri- ja tapahtumapaikoissa kiinnitetään erityishuomiota energia- ja vesitehokkuuteen. Osallistujille tarjotaan ohjeita veden ja energian säästämistä, ja tavoitellaan ympäristöystävällisiä ratkaisuja majoitus- ja pesutiloissa.
- **Vuotuinen ympäristöohjelma:** Laaditaan jokaiselle kaudelle ympäristöohjelma, joka sisältää koulutusta ja ohjeistuksia vastuullisista toimintatavoista. Tämä ohjelma sisällytetään liiton leirien ja tapahtumien suunnitteluun sekä päivittäiseen toimintaan.

Hallinto ja ohjeistukset

Pesäpalloliiton hallintoon liittyvät käytännöt ja yhteiset toimintatavat ohjaavat ympäristövastuuseen monin eri tavoin:

- **Matkustusohje:** Matkustamisessa pääsääntönä on julkisten kulkuvälineiden käyttö. Oman auton tai taksin käyttö on perusteltua, mikäli se tulee kokonaistaloudellisesti edullisemmaksi

(aika, matkustajien määrä, matkojen ketjutus). Omaa autoa käytettäessä edellytämme yhteiskyytejä aina kun yhteiskyydit ovat mahdollisia.

- **Hybridityön käytännöt:** Pesäpalloliitossa etätö on normaalia työtä eikä sen tekeminen edellytä erityisiä perusteita. Etätö on mahdollista, kun työnluonne, työn vaatimukset, työtilanne tai työyhteisön toiminta eivät edellytä työpaikalla oloa.
- **Toimitila:** Jätteiden lajittelu on järjestetty ja ohjeistettu vuokranantajan/kiinteistön omistajan toimesta kattavasti. Sähköautoille on latausmahdollisuus.
- **Henkilöstöedut:** Pesäpalloliitossa on käytössä liikuntaan kannustavia henkilöstöetuja (työsuhdepolkupyörä sekä liikunta/virkistysetu täysimääräisenä)
- **Viestintä ja digitalisaatio:** Viestimme pääosindigitaalisilla kanavilla, lisäksi toteutamme suoraviestintää. Pesäpalloliitolla on sähköinen taloushallinto ja noudatetaan paperittoman toimiston toimintamallia.

Kilpailutoiminta

Pitkät kilpailumatkat ja harjoitusleirit aiheuttavat pesäpalloyhteisössä päästöjä, joten kilpailutoiminnan sarjajärjestelmiä on pyritty muokkaamaan ympäristövaikutukset huomioiden. Kilpailutoimintaa ohjaa ensimmäisenä arvona kilpailullisuus, mutta liitto huomioi seurojen taloudelliset ja ympäristölliset vaikutukset vieraspelien osalta aina, kun se on mahdollista. Jos on mahdollista, valtakunnallisissa sarjoissa joukkueet pelaavat usein yhdellä pitkällä vieraspelireissulla kaksi ottelua vähentääksemme ajettuja kilometrejä. Sarjat, jotka pelataan lohkoissa, eli aikuisten ja nuorten sarjat jaetaan ensisijaisesti alueellisesti ja maakunnallisesti, jolloin päästövähennyksiä pystytään minimoimaan.

Tapahtumat ja leirit

Tapahtumanjärjestämisessä noudatamme vastuullisen tapahtumajärjestämisen periaatteita ja ympäristötavoitteet määritellään tapahtumakohtaisesti. Mahdollistamme etäosallistumisen tai -seurannan liiton kokouksiin ja tapahtumiin ja koulutuksiin, jos tilaisuuden luonne sallii. Kokoluokaltaan merkittävät (yli 2 000 kävijää) tapahtumat toteutamme erillisten ympäristöohjeistuksien mukaisesti (leirinjärjestäjien ohjeet, Itä-Länsi-tapahtuman järjestelysopimus jne). Merkittävimmät tapahtumat ovat vuosittain järjestettävä Itä-Länsi sekä alue- että valtakunnalliset leirit. Yksityiskohtaiset tavoitteet määritellään vuoden 2025 aikana tapahtuma- ja leirijärjestelyiden edetessä yhteistyössä paikallisten seurojen kanssa.

Olosuhteet

Pesäpallon olosuhteet ympäristövastuun näkökulmasta tarkoittavat kenttien, katsomoiden ja muun infrastruktuurin rakentamista, ylläpitoa ja käyttöä mahdollisimman ympäristöystävällisesti. Pesäpalloliitto ja sen seurat voivat vaikuttaa olosuhteisiin monin tavoin, jotta lajin ympäristövaikutukset pysyvät hallittavina ja kestävä kehityksen periaatteita noudatetaan.

Periaatteet ja konkreettiset toimet ympäristötyön edistämiseksi

Kestävän kehityksen sitoumus

- **Pitkäjänteinen tavoiteasettelu:** Määritellään selkeät, mitattavat ja saavutettavissa olevat ympäristötavoitteet pitkällä aikavälillä, jotka tukevat kestävä kehitystä ja lajin ympäristövaikutusten minimointia.

- **Liiton ja seurojen sitouttaminen:** Varataan resursseja, aikaa ja tukea ympäristötoimenpiteiden toteuttamiseen sekä koulutetaan toimijoita ymmärtämään vastuullisuuden merkitys lajiyhteisössä.

Vastuullinen jätehuolto ja kierrätys

- **Jätteen vähentäminen ja kierrätys:** Edistetään kierrätystä kaikilla tasoilla, niin pelaajille, katsojille kuin henkilökunnallekin. Varmistetaan, että tapahtumapaikoilla on selkeät lajittelupisteet ja ohjeet jätteen kierrättämiseen.
- **Kertakäyttömuovin vähentäminen:** Kannustetaan tapahtumakävijöitä ja urheilijoita välttämään kertakäyttöisiä muovituotteita ja siirtymään kestäviin, uudelleen käytettäviin ratkaisuihin.

Päästöjen vähentäminen ja hiilineutraalisuus

- **Liikkumisen ympäristövaikutusten minimointi:** Kehitetään suosituksia vähäpäästöisistä liikkumismuodoista, kuten julkisen liikenteen ja kimpakyytien suosimisesta sekä kilpailumatkojen keskittämisestä mahdollisuuksien mukaan.
- **Hiilijalanjäljen kompensointi:** Selvitetään mahdollisuuksia kompensoida tapahtumien ja toiminnan jäljelle jäävää hiilijalanjälkeä esimerkiksi istuttamalla puita tai tukemalla hiilinieluhankkeita.

Ympäristötietoisuuden lisääminen ja koulutus

- **Koulutukset ja valmennus:** Järjestetään säännöllisesti koulutuksia pelaajille, valmentajille, seuroille ja katsojille ympäristötietoisuuden lisäämiseksi. Opastetaan vastuulliseen toimintaan kentillä ja tapahtumissa.
- **Ympäristövastuun viestintä:** Viestitään avoimesti ympäristövastuullisuudesta ja suunnitelman edistymisestä. Tarjotaan konkreettisia vinkkejä ja ohjeita lajin eri toimijoille ympäristövastuullisiin valintoihin.

Yhteistyö ja kumppanuudet

- **Ympäristövastuulliset yhteistyökumppanit:** Valitaan kumppaneiksi ja sponsoreiksi yrityksiä ja yhteisöjä, jotka jakavat kestävän kehityksen arvot ja ovat sitoutuneet ympäristövastuullisiin toimintatapoihin.
- **Yhteistyö muiden urheilulajien ja toimijoiden kanssa:** Kehitetään yhteisiä toimintatapoja ja jaetaan parhaita käytäntöjä ympäristönsuojeluun liittyen muiden lajiliittojen ja urheilutoimijoiden kanssa.

Tulosten seuranta ja raportointi

- **Säännöllinen arviointi:** Seurataan ympäristösuunnitelman tavoitteiden saavuttamista ja tehdään tarvittaessa muutoksia suunnitelmaan. Arvioidaan vuosittain, miten ympäristötoimenpiteet ovat vaikuttaneet ja missä kohdin voidaan edelleen parantaa.
- **Avoin raportointi:** Julkaistaan säännöllisesti raportit ympäristötavoitteiden etenemisestä ja saavutuksista, jotta yhteisö näkee, mitä on tehty ja missä vielä on kehittämistarvetta.
- **Jatkuva kehitys ja oppiminen:** Pidetään ympäristökysymykset aktiivisena osana toiminnan kehittämistä ja haetaan jatkuvasti uusia keinoja ympäristövaikutusten vähentämiseksi.

